Zaterdag 28 September 1912 — 5e Jaargang No. 53

DE TRIBUNE

Redactieadres: D. J. WIJNKOOP, Pretoriusplein 3III Amsterdam.

SOC.DEM.WEEKBLAD

Administratieadres: Lijnbaansgracht 304A Amsterdam.

· VERSCHIJNT ELKEN ZATERDAG. ·
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling 40 cent per 3 mnd. Buitenland 65 ct. Losse nummers 3 ct. —
Advertentiën per regel 15 cent. Bij abonnementen speciaal tarief. —

Orgaan van de Soc.-Dem. Partij

Redactie: J. C. CETON, H. GORTER, W. v. RAVESTEIJN Jr. en D. J. WIJNKOOP.

INHOUD: De Partijdag der Onbeslistheid. — Liberale Onbetrouwbaarheid alleen? — Vrijzinnigen. — De man met de wig. — De beteekenis van ons strijdprogram. — Waarheen het reformisme voert. — Bakkelei-partijen in de Hongaarsche Rijksraad. — Moderne Vakbeweging en Politieke Partijen. — Op den Uitkijk. — Van de Afdeelingen — Advertentiën.

OPLETTEN S.V.P.

VAN HEDEN AF IS HET ADRES DER REDACTIE WEDEROM BIJ WIJNKOOP, PRETORIUSPLEIN 3III, AMSTERDAM.

Het adres van het Partijsekretariaat is bij CETON, Laings Nekstraat 33III, Amsterdam.

Het adres van de Brochurehandel en van de Administratie van De Tribune: Lijnbaansgracht 304a.

VERKIEZINGS-CONFERENTIE.

Wij maken er de deelnemers aan de verkiezingskonferentie opmerkzaam op, dat de bijeenkomst plaats heeft Zondag 's namiddags 1 uur in het Gebouw De Geelvinck, Singel bij de Munt, Amsterdam.

HET SOCIALISME.

De kopie voor het Oktober-nummer moet worden gezonden aan Wijnkoop, Pretoriusplein 3III.

Opgaven van het aantal ex. dat de afdeelingen wenschen, reeds nu te zenden bij de Administratie Lijnbaansgracht 304a, Amsterdam.

De Partijdag der Onbeslistheid.

Als men de Partijdag van de Duitsche Sociaaldemokratie, die in de vorige week te Chemnitz in Saksen werd gehouden, wil kenmerken, dan kan men dat dunkt ons niet beter doen dan met de naam die reeds op die Partijdag zelve naarvoren kwam: de Partijdag der Onbeslistheid. Reeds vele Duitsche Partijdagen zijn aan ons voorbij gegaan, daaronder waren er, die óók niet over al te veel beslistheid beschikten — men denke aan die van Neurenberg, vooral aan die van Leipzig — maar geen was er in houding en resultaten zóó onzeker als de zooeven gehoudene. Als wij dit zeggen — en wij zullen het straks bewijzen — dan willen we daarmede geenszins de historische en aktueele beteekenis van Chemnitz voor het Duitsche en Internationale proletariaat onderschatten. Wie n.l. de stroomingen maar weet te onderkennen, die te Chemnitz tegen elkaar botsten of zacht ineenvloeiden, voor die was het schouwspel van dezen Partijdag zeker minstens zoo interessant en leerzaam voor de klassenstrijd als welk zich heel zeker voelend kongres ook. Het moet dus niet als geringschatting beschouwd worden, maar als een bloot weergeven van de werkelijkheid, wanneer wij de dagen van Chemnitz stempelen met het merk: onbeslist.

Gaan wij de dingen eens na, die te Chemnitz behandeld zijn. De Göppingerzaak, het uitdrijven van een Marxistische Redactie in een radikaal industrie-stadje (Göppingen) in een revisionistisch deel van het Duitsche Rijk (Wurtemberg), oogluikend toegelaten door het Duitsche P. B., werd niet goedgekeurd maar ook niet afgekeurd. De reorganisatie van het Partij-reglement, verleden jaar op initiatief van Ledebour aanhangig gemaakt, om de langzaam, en in de Marokko-zaak ook verkeerd, werkende bureaukratie van het bestuur der Partij door aanvulling met politieke strijdnaturen te verlevendigen, liep uit op een bureaukratische aanvulling van het Partijbestuur met 2 personen. Daar evenwel de bureaukratie niet beter werkt, als er 2 al of niet betaalde personen bij komen, en de oorzaken die het Duitsche partij-ambtenarendom tot ingrijpen aansporen — n.l. de verscherping van het imperialisme, van het militarisme, van de duurte, van de belastingen, het stilstaan en achteruitgaan van de sociale wetgeving, de reaktionaire aanslagen op de politieke macht der arbeiders en de massale aandrang van het Duitsche proletariaat zelf-niet af- maar toenemen, zal de kwestie van de politieke leiding der Duitsche Sociaaldemokratie eerlang met meer kracht dan ooit naar voren treden, en het onbesliste probleem weer aan de orde komen.

Toen we verleden week schreven, stond de Partijdag midden in de zaak van de *Dämpfung*, d. w. z. de verstikking van de Socialistische propaganda bij de herstemmingen voor de Rijksdag in 16 distrikten, door de overeenkomst van het Duitsche P. B. met de liberalen in het begin van dit jaar. De ex-vice-president van de Rijksdag, pg. Scheidemann, hield een speech vóór deze *Dämpfung*. De meeste sprekers over de zaak spraken scherp er tegen. Maar hoezeer ook èèn van de jongere gedelegeerden beproefde de zaak door grondige bespreking tot een beslissing te brengen, men ging tot een volgend punt over en besliste niets, al was hier en daar wel een (gerechtvaardigd?) gevoel aanwezig, dat het P. B. iets dergelijks niet weer zou aandurven. Hier zoo goed als in de duurte-kwestie had men door sluiting van de diskussie wat er eigenlijk te beslissen viel blauw-blauw gelaten, *hier* het al of niet taktisch-geoorloofde van de *Dämpfung*, *dàar* het al of niet noodige van het oproepen van de massa's.

Bij het bespreken van de Rijksdags-fraktie kwamen ook de afzonderlijke bijeenkomsten ter sprake, die revisionisten en radikalen van tijd tot tijd hielden, om over hun houding van gedachten te wisselen. Het was dit jaar gebeurd, dat Ledebour de radikale Rijksdagleden tot een dergelijke konferentie had genoodigd, om over de reorganisatie van de politieke leiding der Partij te spreken. Hiertegen en tegen de konferenties van de radikalen in het algemeen kwamen de revisionisten in verzet, hoewel deze heeren jarenlang steeds afzonderlijke bijeenkomsten hielden, o. a. om zich tegen de Partijdags-besluiten te verzetten.

Nu is het o. i. een uitgemaakte zaak, dat een groote Partij als de Duitsche, die het leven weerspiegelt van het meest bewuste deel van de machtig opstrevende Duitsche arbeidersklasse, niet buiten dergelijke bijeenkomsten kan, omdat ze niet buiten het ontstaan en zich wijzigen van richtingen en stroomingen in de Partij kan. De *oude* radikale en revisionistische richtingen mogen thans hun scherpe scheidingen hebben verloren, bij de nieuwe problemen van het kapitalisme ontstaan nieuwe stroomingen, die zich toch ook volkomen vrij moeten kunnen uiten. De Partij wordt immers gesterkt door de zich ontwikkelende wetenschap, wier ontwikkeling zich juist uit in de nieuwe richtingen. De organisatorische eenheid en de eenheid van handelen zijn noodzakelijkheden voor een zoo machtig mogelijke strijdpartij, maar die eenheid kan alleen resultaat zijn van de vrije strijd der meeningen. En die strijd, dat zoeken naar de eenheid van daad, is alleen werkelijk vrij, als men niet enkel in geschrift door de pers, maar ook mondeling door ongedwongen bijeenkomsten zich met elkaar kan verstaan. Is er eigenlijk in een groote beweging ooit anders gehandeld? Had de Fransche Revolutie dan niet zijn clubs, die meer direct onder indruk van de massa's leiding gaven aan de handelingen van het Parlement en de beweging? Zulke bijeenkomsten zijn dan ook niet bij dekreet af te schaffen, tenzij dan door het geweld van een anti-demokratische meerderheid.

De Partijdag van Chemnitz heeft door haar besluit in dezen, dat alweer gèèn beslissing inhoudt, de zaak wellicht verergerd. Men heeft de conferenties voor ongewenscht verklaard zonder ze te verbieden. Vooral Bebel, die overigens met de feiten aantoonde, dat ze daadwerkelijk noodig waren geweest in het verleden, hielp ertoe mede de revionistische stemming tegen de huidige konferenties in stand te houden en algemeener te maken. Maar uit die ongewenschtverklaring kunnen een spionnage en een aanbrengen van «konferenties» voortkomen, die erger zijn dan de kwaal, terwijl de werkelijke konferenties toch wèèr zullen komen, als de toestanden in de Partij en in de beweging ze noodig maken. En bovendien, de Zuid-Duitschers in hun landdagfrakties en de revisionistische vakvereenigings-menschen in hun besturen zullen blijven tezamen komen, en niemand kan hen verbieden daar hun houding ten opzichte van Partij en beweging vast te stellen. Zoo is het besluit behalve ongewenscht, onmogelijk, en ondoeltreffend bovendien nog eenzijdig, want het treft alléén de vrije bijeenkomsten van de radikalen in de Partij. Het is dan ook een middel van de bureaukraten en de revisionisten in de Partij om het Marxisme, in zooverre het direkt uiting, leiding en richting geeft aan de wil en de gevoelens van de proletarische massa's, te belemmeren.

Over het imperialisme schreven we reeds verleden week bij voorbaat, dat het niet grondig en beslissend zou kunnen worden behandeld in de weinige tijd, die de Partijdag eraan zou geven, en dat de *Abrüstung* (ontwapening) als een punt van aktie voor de Partij door het P. B. zou worden opgesteld. Het een en het ander is geschied. Lensch, de Hoofd-Redakteur van de *Leipziger Volkszeitung*, en Pannekoek toonden het onmogelijke van de duurzame tegenhouding der kapitalistische krijgstoerustingen aan, en stelden de grooter wordende proletarische massabeweging onder leiding en met het doel van de Sociaaldemokratie als de eenige praktische politiek tegen het imperialisme, de oorlogstoebereidselen en de dreigende oorlog. De partijdag echter sneed de diskussie spoedig af, en met overgroote meerderheid werd de desbetreffende resolutie van het Partijbestuur en zijn Voorzitter Haase aangenomen. Reeds thans vermeerderen zich de stemmen in de Duitsche Partij, die van meening zijn dat *deze* resolutie niet kan en zal worden gehandhaafd, wijl ze slechts een stemming en geen resultaat van grondige bespreking weergeeft. Deze resolutie heeft de zaak van het imperialisme in de gansche partij aan de orde gesteld. Dat is haar verdienste. Maar rusten kan de Duitsche en de Internationale Sociaaldemokratie niet, voor ze met haar wetenschap en haar taktiek het voortschrijdende imperialisme, de kern zelf van het hedendaagsche kapitalisme, heeft gevat en begrepen als een niet terug te dringen maar alleen door de macht en de massa's van het internationale proletariaat, door het socialisme zelve te overwinnen laatste beweging van de gansche bourgeoisie.

WP.

Liberale onbetrouwbaarheid alleen?

In het Weekblad van 19 Sept. schrijft Dr. Th. v. d. Waerden een artikel: «Even onbetrouwbaar in zake Staatspensioen," waarin hij met de stukken den zwendel van de vrijzinnige «democraten», de politieke «slimmelingen» der Unie en van den Vrijzinnig-democratischen Bond in zake Staatspensioen aantoont.

Als goed Weekblad-Marxist spreekt hij daarbij ook in den zachtst mogelijken vorm kritiek uit. — O neen, geeft hij in den zachtst mogelijken vorm te verstaan, dat het hoofdorgaan der Arbeiderspartij door zijn jongste uitingen in dezen nu ook niet bepaald onschuldig is aan 't verspreiden van den zwendel, als zouden de heeren Unieliberalen en consorten tot voorstanders van Staatspensioen zijn bekeerd. Wij bedoelen de uitingen van *Het Volk* van 29 Aug. waarop wij voor 3 weken reeds wezen en die inderdaad zoo waren, dat ze bij de arbeiders den sterksten indruk moesten wekken,

1°. dat de tegenstand van de „democraten van links" tegen het Staatspensioen evenzeer niet meer bestond als hun verzet tegen het A. K.

2°. dat een goede, of althans een aannemelijke staatspensionneering het gevolg moest zijn van de niet-totstandkoming der invaliditeitswet Talma, van den val der clericale en het optreden eener „linksche regeering."

Waaruit al weer logisch volgt, dat de taktiek van de reformisten van *Het Volk* van 1905 en 1909 gehandhaafd blijft, van namelijk bij de arbeiders de verwachtingen te blijven wekken, *als zou er ook zonder A. K. sprake kunnen zijn van sociale wetgeving van belang*, een taktiek, die èn den strijd voor het A. K. moet verzwakken en die gericht is op de ondersteuning der burgerlijke democraten.

Wat dat laatste betreft verwijzen wij ook hier al reeds naar 't hoofdartikel van Mr. Troelstra in *Het Volk* van 21 Sept., waarin de Leider de conclusies trekt uit den rrrevolutionnairen Rooden Dinsdag en waarin hij nu reeds te kennen geeft, dat de Arbeiderspartij weer, evenals in 1913, behalve den eisch van A. K., ook nog, «andere zoodanige eischen» zal stellen, als de politieke situatie vordert.

Maar in verband met v. d. Waerden's bewijs van de onbetrouwbaarheid der «vrijzinnigen» in zake staatspensioen is het goed er nog eens duidelijk op te wijzen, dat dit ook al weer een particuliere opvatting is van hem en eenige andere Weekblad-Marxisten, maar dat de Arbeiderspartij er anders over denkt.

Niet alleen blijkt dit uit de duidelijke opmerkingen van *Het Volk*.

Maar vooral helder was, wat Mr. Troelstra op dat stuk gezegd heeft eenige maanden geleden op de vrijzinnig-democratische betooging voor «staatspensioen». Staatspensioen, zooals men weet, niet voor de arbeiders, krachtens hun wezen als loonslaven en scheppers van den maatschappelijken rijkdom, maar voor allen, die 't zoogenaamd noodig hebben, dus ook voor keuterboertjes, kleine ambachtslieden enz. Kortom een betooging, die al de kenmerken droeg van de smerige volksbedriegerij der linksche en rechtsche democraten.

Mr. Troelstra hield daar een betoog, waarin hij o. a. zei, na op de moeielijkheden gewezen te hebben, om een onderwerp, waar zooveel politiek bij te pas kwam, te behandelen in een vergadering, waar zooveel politieke andersdenkenden aanwezig waren, en verzekerd te hebben dat, wanneer het lukt het staatspensioen te veroveren, *dan alweer de meerwaarde tot kleiner afmetingen is teruggebracht* — een heerlijk staaltje van de reformistische uithollingsvoorstellingen, waarbij de arbeiders zich als maden steeds dieper in de kaas vreten en dik en vet worden:

Overgaande tot den meer practischen strijd wees spreker er op, dat van de burgerlijke politieke partijen de Liberale Unie zich 't eerst voor pensioen zonder premiebetaling verklaarde.

De actie van den Bond voor Staatspensionneering was daar zeker niet vreemd aan. De houding van de vrijzinnig-democraten, een lijdensgeschiedenis, ten opzichte van het vraagstuk zou spr. maar in het kort bepreken .... Wel was de meening van de vrijzdemocraten nog niet geheel definitief, nog wat in nevelen gehuld — op het program staat vrijstelling van premiebetaling voor de laagste loonen — **gevaar van die zijde vreesde spr. niet meer.**

Men ziet: dat is duidelijk: de Unie-liberalen zijn vóór premievrij staatspensioen en de vrijzinnig-democraten nu ook.

Wie lacht daar?

Gij toch niet, geachte Weekblad-Marxist?

En verder zei de heer Troelstra nog ,na er zijn vreugde over uitgedrukt te hebben, dat de oud-liberalen hier niet aanwezig waren, want hoe zou die aanwezigheid te rijmen zijn geweest met hun houding ten opzichte van staatspensionneering:

Men mocht anders eens komen tot een *algemeene* linksche concentratie voor staatspensioen en een dergelijke concentratie zou het leven van de rechtsche coalitie slechts verlengen. *Zuivering van het politieke leven is noodig voor het verkrijgen van goed staatspensioen en die zuivering zal eerst geschieden als aan linker- en rechterzijde de ultra-kapitalistische heeren zich afscheiden van de democratische elementen.*

Zegt u dat wel; zuivering van het politieke leven!

Men ziet: Troelstra is ook op het gebied van het staatspensioen volkomen overtuigd van de «democratie» en de goed-gezindheid der democratische elementen.

V. d. Waerden mag wel zeggen: «Dat heele geknoei met staatspensioen gelijkt als twee druppels water op het politieke spel met het A. K. Laten wij oppassen tegenover beide concentratie-punten even nüchter en wantrouwend te staan.»

De waarheid is, dat zijn partij, de Arbeiderspartij, heel nüchter en wel op het punt van het staatspensioen evenzeer op de democratie vertrouwt als op het stuk van het A.K!

v. R.

Vrijzinnigen.

De N. R. Ct. van Zondag 22 Sept. bevatte het volgende ingezonden stukje:

Geachte Redactie.

Dezer dagen vernam ik, dat aan een onderwijzer (socialist) van gemeentewege verlof was verleend de school te verzuimen, ten einde deel te nemen aan de propaganda voor het „klompen" kiesrecht, te 's Hage gehouden op den dag van plechtige opening van het Parlement. Of hij de betooging wenschte bij te wonen als belangstellende of als afgevaardigde zijner Afdeeling waarvan hij bestuurslid is, is mij niet bekend.

Hoe het zij, er is m. i. door dit feit een gevaarlijk precedent geschapen, hetwelk de gemeenteautoriteit had moeten voorkomen. Want welk onderwijsbelang wettigt deze absentie ten behoeve van een politiek doel, hetwelk allesbehalve een onschuldig karakter zoude dragen? De vraag stellen is haar beantwoorden. Het is dan ook, onder zulke omstandigheden, dat het openbaar onderwijs voor regeeringen terecht een voorwerp van aanhoudende zorg wordt... Maar nog eene andere quaestie dient niet uit het oog verloren te worden.

De Burgemeester van de Residentie, als hoofd van politie, kon niet toelaten, dat de betoogers een optocht formeerden. Toch wenschten de mannen van den Rooden Dinsdag hun eens gevormd plan door te zetten; maar wat het gevolg hiervan zoude zijn, niemand wist het; vandaar de buitengewone politiemaatregelen van den Burgemeester van den Haag.

Om die reden ook gebood dus de voorzichtigheid der gemeentelijke overheid om ambtenaren in gemeentedienst geene gelegenheid te geven zich aan te sluiten bij de betooging.

Een Vrijzinnige.

Commentaar is wel overbodig.

En menschen, die zoo gezind zijn, zijn volgens de Arbeiderspartij gewonnen voor het A.K., het Staatspensioen en de rest.

De man met de wig.

In een artikel «Na de betooging» maakt Troelstra eenige gevolgtrekkingen uit het gebeurde op de 2e Roode Dinsdag. We willen alleen wijzen op zijn laatste gevolgtrekking. Hij uit die als volgt:

„Nog iets anders is het, wat na dezen tweeden Rooden Dinsdag tot de socialistisch voelende arbeiders van ons land moet worden gezegd.

Gij hebt ze gezien, die marechaussees, die agenten te paard en te voet, die gewapende en bereden troepen, waarachter zich de heerschers verschuilen, als het volk wat erger dringt naar zijn recht. *De Staat*, in zijn geuniformd geweld, stond op dat oogenblik zoo machtig tegenover u. Zoo machtig, omdat de klasse, die hem beheerscht, nog de onkunde, het gemis aan klassebesef, de vooroordeelen van het grootste deel uwer eigen klasse voor zich kan gebruiken.

Voelt gij niet daartegenover *dubbel* den plicht, gij allen die tegenover het kapitalisme staat, om de groeiende duurzame machtsorganisaties, die hier het strijdende proletariaat zich schiep, door uw toetreding en medewerking te versterken? Hebt gij genoeg *klassebesef*, om aan die *noodzakelijkheid* al wat u overigens verdeeld houdt, op te offeren?"

Daarop volgt een beroep op de syndicalistische arbeiders, straks bij de verkiezingen niet tegen, maar mee te werken. En tot de Tribunisten heet het:

„Gij klein groepje sociaaldemocraten, die onze partij hebt verlaten, kunt gij het voor uw proletarisch geweten verantwoorden, als gij daar straks, in den zwaren strijd voor het kiesrecht, niet anders weet te doen, dan zonder eenige kans op winst voor uw eigen groepje, uw kracht en tijd en stembiljet te gebruiken, om ons te bestrijden? Is dat dan de „eenheid", waarnaar gij zegt te haken; is dat de praktijk der marxistische leer, die gij zegt te belijden?"

Wat wil de man met de wig? Hij en zijn partij hebben in de arbeidersbeweging gespleten wat ze konden aan de revolutionnaire kant, wel te verstaan. Uitgedreven en afgestooten, wat niet precies meeging met hun practijk van bouwen op deelen der vijandige klasse, van verzuimen van de plicht, socialistisch inzicht bij de arbeiders te brengen, te bestrijden «de onkunde, het gemis aan klassebesef, de vooroordeelen van het grootste deel uwer eigen klasse», (zie het bovenstaand citaat) waarover hij nu klaagt.

Uitgedreven «het kleine groepje sociaaldemocraten» van de S. D. P., machteloos gemaakt de teruggebleven weekblad-marxisten. Zoo gebracht binnen eigen rijen *de eenheid van de dood*, almee het ergste wat een strijdende organisatie overkomen kan, omdat het doodt elk eigen inzicht, elke innerlijke kracht, kweekt een volgzame, gedachtelooze massa, die groot in aantal kan zijn, en toch machteloos en ongevreesd door de vijand.

Afgestooten hebben hij en zijn partij steeds op de meest cynische wijze de nog niet-parlementair strijdende arbeiders, hen op de meest onsocialistische wijze in den steek latende, zelfs waar ze een prachtige strijd tegen het kapitaal voerden, bewijze o.a. de Zeeliedenstaking.

In de vakbeweging werken hij en zijn partij er toe mee, dat op de meest schandelijke manier verdreven worden de uitstekende strijdkrachten, wanneer die maar durven te raken aan het «heilig huisje» van de S. D. A. P. en dat «heilig huisje», waarin het hun te benauwd en te duf wordt, niet meer willen bewonen; bewijze de zaak Sneevliet. De wig wordt zonder aarzelen gedreven in een der noodzakelijkste strijdorganisaties van het proletariaat.

Op deze wijzen stooten hij en zijn partij steeds weer af de enorme arbeidersmassaas waarin het revolutinair proletariërsgevoel onbewust leeft en die walgen van een zoo onsocialistische «sociaaldemocratische» practijk.

En nu deze oproep!

Wat wil de man met de wig?

Is hij tot het besef gekomen, dat hij en zijn partij steeds in sterke mate op de genoemde wijzen de werkelijke strijdkrachtige eenheid van het proletariaat hebben belemmerd? Laat hij dat dan rondweg erkennen in de 1e plaats. En laat hij het door de daad toonen, met zijn partij ertoe te brengen in de 1e plaats het Deventer besluit op te heffen en daardoor de eenheid in de sociaaldemocratie te herstellen op grondslag van de vrije meeningsuiting, de lucht en het licht voor een strijdende arbeidersbeweging.

Of (en zoo zal het wel zijn) is het een zooveelste herhaling van het huichelachtige spel, misbruik makende van de *schijn*, die men voor zich heeft als *sterkste* partij, ons te plaatsen in het valsche licht, alsof *wij* de eenheidbrekers zouden zijn? En beteekent zijn oproep slechts: Onderwerp je, doe je muilband voor, die we je allang toegeworpen hebben, en voeg je bij de volgzame, gedachtelooze schare, die wie achter ons hebben.

Ons antwoord daarop is zeker: Berg je fluit maar op, *uw* valsch liedje van eenheid bevalt ons niet. 't Is de eenheid van de dood die daarin bezongen wordt.

Wij zullen doorgaan te strijden voor de werkelijke eenheid: die vereenigt alle revolutionaire krachten in het proletariaat, met onverkorte vrijheid van onderlinge critiek en meeningsuiting. *Dat is de eenheid, die geeft de innerlijke levende kracht welke de arbeidersbeweging sterk maakt in haar revolutionaire strijd.*

Aan ons is dus de strijd voor *de* eenheid.

Sluit u aan bij de S. D. P.

St.

Noot van de Redactie. We ontvingen nog verscheiden artikelen van dergelijke strekking in antwoord op Troelstra's uitnoodiging, maar achten het voorshands overbodig meer dan dit eene — dat duidelijk genoeg is — te plaatsen.

De beteekenis van ons strijdprogram.

Bij de kwestie der ontwapening staan twee opvattingen tegenover elkaar. Aan den eenen kant wordt in het licht gesteld, dat de toenemende bewapening het proletariaat een zware belastingdruk oplegt en gelijktijdig het oorlogsgevaar doet toenemen; daarvandaan moet de partij met alle macht ertegen strijden o. m. door het doen van voorstellen in het parlement om de regeeringen te bewegen voorstellen te doen tot beperking der bewapening. Weigeren regeering en burgerlijke partijen zulks, dan zullen de massa's zich steeds meer aangetrokken gevoelen tot de sociaal-democratie als de vertegenwoordigster bij uitstek van het proletariaat.

Aan den anderen kant wordt daarentegen op den voorgrond gesteld dat de toenemende bewapening uit de steeds toenemende imperialistische tegenstellingen der Staten ontspringt als een natuurlijk product der moderne ontwikkeling van het kapitalisme. Iedere bourgeoisie moet zich zoo sterk mogelijk tot den strijd wapenen, wil zij haar belangen in de wereld doen gelden, immers over de verdeeling van den aardbol beslist slechts de macht, die de concurreerende kapitaalmachten tegen elkaar kunnen ontwikkelen. Daarom zal de heerschende klasse zoolang zij gebiedt onmogelijk onze eisch betrekkelijk de beperking der bewapening kunnen inwilligen. Een onmogelijke eisch die in tegenspraak is met de feitelijke ontwikkeling mag de sociaal-democratie niet stellen omdat bij het proletariaat daardoor illusies worden gewekt, inplaats van hen tot den strijd voor het socialisme te organiseeren.

Een partijgenoot heeft geprobeerd door een betoog over de beteekenis van de eischen van ons strijdprogram, zijne opvatting van de mogelijkheid van beperking der bewapening in het kapitalisme te motiveeren en tevens daarmee ons standpunt te weerleggen.

In zijn betoog bewijst hij, om zijn gedachtengang te volgen, dat dezelfde onmogelijkheid als bij de kwesties der ontwapening, zooals van onzen kant voorgesteld, dan voor al deze eischen moet gelden die onder het kapitalisme evenmin zijn te verwezenlijken; verder tracht hij de meening ingang te doen vinden dat beperking der bewapening in het geheel niet is buitengesloten. Dat is meer bewezen dan noodig ware; of het eene of het andere ware voldoende geweest. Wij willen op de laatste kwestie die het wezen van het imperialisme raakt niet ingaan. Wel willen wij eenige opmerkingen maken over de beteekenis van de eischen van ons strijdprogram. Door dien partijgenoot wordt bewezen dat deze eischen niet vereenigbaar zijn met het voortbestaan van het kapitalisme, dus ondoorvoerbaar onder het kapitalisme. Echter deze eigenschap hebben zij met vele andere gemeen die *niet* in ons strijdprogram voorkomen. Waarom ontbreken ze dan? Waarom bevat het strijdprogram wel politieke democratie, volkswapening, democratiseering der justitie enz. die allen ondoorvoerbaar zijn in het kapitalisme, echter niet het recht op arbeid of verbod tot invoering van arbeidbesparende machines, die evenzeer onder het kapitalisme ondoorvoerbaar zijn? Het constateeren dat onze eischen ondoorvoerbaar zijn komt logisch dus hierop neer dat men rustig nog een paar andere evenmin uit-

voerbare eischen er aan toevoegt in dit geval b.v. de ontwapening. Duidelijk blijkt zoo dat met deze constateering *de beteekenis van de eischen van ons strijdprogram niet wordt aangegeven.* De kern der kwestie waarop het aankomt, waarom juist deze eischen in ons strijdprogram staan en *andere evenmin uitvoerbare niet* wordt zoo niet opgehelderd. Het antwoord ligt voor de hand wanneer men de vraag stelt *waarom* bepaalde eischen ondoorvoerbaar zijn. Nemen wij als voorbeeld de eischen die eenerzijds de politieke democratie, bedoelen en daarnaast het verbod van nieuwe machines die massa arbeiders in ellende storten. Bij beiden is de doorvoering onvereenigbaar met het kapitalisme, echter, zooals iedereen direct inziet, om geheel verschillende redenen. De vervulling van den laatstgenoemden eisch is met de kapitalistische productie wier ontwikkeling hij zou belemmeren, onvereenigbaar; de eerste eisch zou deze ontwikkeling niet verhinderen maar alleen de politieke heerschappij der kapitalisten in gevaar brengen. De mogelijkheid der heerschende klasse, iets te doen, in strijd met de kapitalistische ontwikkeling is van geheel anderen aard als de begrijpelijke weigering haar eigen macht in te perken ten gunste van het proletariaat. De eisch tot verbod van invoering van nieuwe machines is *economisch onmogelijk*, daarom kunnen wij hem niet stellen. De andere eisch der politieke democratie is *politiek buitengesloten*, wijl de macht der bourgeoisie en de wil die macht in vollen omvang te handhaven er tegenover staat, waarom het proletariaat juist die eisch tot een doelwit van zijn strijd heeft gemaakt.

Wellicht zou men kunnen tegenwerpen, dat ook de politieke heerschappij der bourgeoisie voor het voortbestaan van het kapitalisme noodzakelijk is.

Dit bewijst alleen dat achter de gemaakte onderscheiding nog andere steken. De verwezenlijking van onze democratische eischen, die de heerschappij van het kapitalisme zouden aantasten beduiden een verdere ontwikkeling van de maatschappij boven het kapitalisme uit. Zoo wordt de *maatschappelijke ontwikkeling* tot maatstaf, tot tolk van onze eischen. Wat de bourgeoisie niet wil, omdat het de ontwikkeling zou belemmeren, kunnen wij ook niet willen; wat de bourgeoisie niet wil, omdat het de maatschappij van het kapitalisme naar het socialisme zou ontwikkelen, vormt het doel van onzen strijd en slechts zulke eischen kunnen wij in ons strijdprogram opnemen. Wanneer men zegt: «de verwerkelijking van de eischen van het strijdprogram is niets anders dan de politieke kant der sociale revolutie zelve» zoo is men slechts ten halve waar. Zeker, het proletariaat zal eerst dan wanneer het de heerschappij heeft veroverd, kunnen overgaan de gestelde eischen tot werkelijkheid te maken; vroeger zal men er niet op kunnen rekenen. Echter zal het proletariaat zich niet alleen beperkent ot wat ons strijdprogram eischt; dan wordt de practische doorvoering van het recht op arbeid, d. i. de opheffing der werkeloosheid, een der meest gewichtige, van de taak van het proletariaat. Van al datgene wat in de richting der ontwikkeling gaat en een hefboom ter ontwikkeling van het socialisme is, *staan in ons strijdprogram slechts zulke eischen, die met het kapitalisme als eeonomisch stelsel vereenigbaar zijn.* Dat is reeds daarom duidelijk wijl het program van eischen voor de agitatie dient, om als aanvulling van onze kritiek op het kapitalisme in den strijd van den dag aanhangers te winnen. Men heeft gewezen op de beteekenis van het program om de huichelarij der tegenstanders te ontmaskeren. Dit is echter slechts mogelijk wanneer sprekers en hoorders allen er van overtuigd zijn dat aan de eischen niets is wat hunne directe verwezenlijking in den weg staat — niets als de weigering der bourgeoisie om haar eigene macht te besnoeien. Dat de eischen het bestaande stelsel ondermijnen is voor de massa die wij willen winnen, geen beletsel; echter onze eischen mogen geen ander economisch stelsel als het tegenwoordige tot voorwaarde hebben. Daarom eischen wij b.v. verbetering van het onderwijs des volks en niet academisch wetenschappelijke vorming voor allen; volkswapening en niet algemeene ontwapening; arbeidswetgeving en achturendag en niet het recht op arbeid. Wij laten nu in het midden of de gestelde eischen in ons program wel bij elkaar passen. Het kenmerk van onze eischen is dus: ze zijn onder het kapitalisme mogelijk en derhalve geschikt voor ons program; allen te zamen vormen een macht in staat het kapitalisme uit zijn voegen te brengen, daarom zijn zij slechts program-eischen van het proletariaat.

Het is overbodig uitvoerig aan te toonen, dat hunne verwezenlijking niet de eenige, noodzakelijke weg tot het socialisme is, maar slechts de weg om op vreedzame wijze, zonder geweldige politieke schokken tot het socialisme te geraken; daarin schuilt hun groote agitatorische beteekenis. Hieruit blijkt dus dat hunne *ondoorvoerbaarheid onder het kapitalisme niet in absoluten zin moet worden opgevat.*

Of er veel of weinig eischen worden verwerkelijkt is een kwestie van macht. Komt de heerschende klasse tot het inzicht dat één van onze eischen in hun belang is, zij het om het proletariaat tevreden te stellen, of als het gaat tegen andere burgelijke klassen, dan wordt het onmogelijke mogelijk. Feitelijk zijn op deze wijze kleine concessies op dit gebied, namelijk op het gebied van de bescherming van den arbeid en het kiesrecht, herhaaldelijk door de arbeiders gewonnen met strijd. De vraag in welke mate men een bepaalde hervorming en hare verwezenlijking kan verwachten, daarover kan men een verschillende meening zijn toegedaan zelfs onder diegenen, die anders elkaar zeer na staan. Wanneer hier en daar de heerschende klasse uitbreiding van het kiesrecht toestaat of hervormingen, en wanneer eenmaal in de toekomst de heerschende klasse in Duitschland, wijkende voor den druk van een veel geweldiger proletarische actie, de meest beteekende en beslist democratische rechten moet toestaan, zoo is er tusschen beide gebeurtenissen slechts een verschil in graad. Niettemin vormt de laatstgenoemde manier een gewichtig deel der politieke revolutie die het proletariaat tot heerschappij zal brengen. In de revolutie verheft zich in het groot, snel en op groote schaal wat thans langzaam en in het klein plaats vindt; door een verandering der machtsverhoudingen worden dan onze programeischen geheel doorgevoerd waarvan nu slechts brokstukjes worden verwerkelijkt.

A. P.

Waarheen het reformisme voert.

Rome, 20 September. De verjaardag van het binnentrekken der Italiaansche troepen in Rome is in het geheele koninkrijk gevierd.

Te Palermo heeft de socialistische afgevaardigde Colajanni, ten aanhoore van andere socialisten gezegd, dat hij eerst tegen den oorlog in Tripoli gekant was geweest. Hij erkende echter nu de groote politieke, moreele en economische weldaden die er uit voortgekomen zijn.

De oorlog heeft, zeide hij, wijding gegeven aan de eenheid van Italië. Hij toonde aan hoe groot de tucht en de moed van het Italiaansche volk is.

Deze heeren Italiaansche reformisten maken inderdaad een waardig pendant uit van de Zw.tsersche «regeerders», wier daden wij onlangs gaven. Evenwel, worden zij nog in de Internationale geduld en hun geestverwanten spelen hier den baas in Kamer en Gemeenteraad.

Nog een staaltje:

Aan een banket van bierbrouwers en spuitwaterfabrikanten, Zondag te Antwerpen gehouden, hield ook de socialist de Negry, uit Courcelles, een rede. Hij zeide, dat hij voor een oogenblik afstand wilde doen van zijn socialistische denkbeelden, „om een warme *hulde* te brengen aan den jongen Koning, wiens streven het is, om België groot en rijk te maken, en aan de beminnelijke Koningin, die zoo goed voor de armen is en zoo minzaam met het werkvolk omgaat."

De koningsaanbidders in de Belgische Arbeiderspartij schijnen school te maken!

En ten slotte nog een geval, ditmaal uit Zweden.

De Zweedsche Arbeiderspartij heeft den 17en September bij de verkiezing voor de Eerste Kamer in Oerebro een nieuwe «zege» behaald. Door het proportioneel kiesrecht van den Senaat trekt de 13e Zweedsche sociaaldemocratische senator in dat vertegenwoordigend lichaam binnen.

De Vorwärts schrijft daarover:

De nieuwe sociaaldemocratische senator vermeerdert het getal der burgerlijke emigranten, die in de sociaaldemocratie het veld voor hun politieke werkzaamheid zoeken.

In breede kringen der Partij is hij onbekend en twee der grootste partijbladen, Arbetet in Malmö en Nij Tid in Gothenburg hadden zich beslist tegen zijn candidaatstelling uitgesproken, des te meer, daar men niet verlegen behoefde te zijn om betrouwbare candidaten uit de arbeidersklasse. Het *hoofdorgaan* te Stockholm wees echter die aanmerkingen terug met de opmerking, dat de kandidaat in zijn kiesdistrict bekend was en sedert vele jaren directeur van den studiekring van de Orde der Goede Tempelieren! Nu vernoemt de partij uit dezelfde bron ook, dat de gekozene door de arbeiders van Linköping een gemeenteraadszetel heeft verkregen.

Bij deze manier van politieke mandaten uit te deelen, behoeft men er zich niet over te verwonderen, *dat de oppositie der Jongen in de Partij telkens nieuw voedsel krijgt.*

Tot zoover de Vorwärts.

Gelukkig dat er ook in Zweden tegen de corruptie van het reformisme een steeds sterker wordende strooming bestaat. Maar de leider der Zweedsche Arbeiderspartij, de heer Branting, mocht op 't congres der Duitsche sociaaldemocratie te Chemnitz wel een grooten mond opendoen over de principieelheid der Zweedsche Partij! Die is van 't zelfde karakter als in België.

Steunt de Glasblazers in hun strijd tegen het internationale patronaat!

Bakkélei-partijen in den Hongaarschen Rijksraad.

In den Hongaarschen Rijksraad, het privilegiënparlement der Magyaarsche jonkers en beroepspolitici, waar noch de arbeiders, noch de onderdrukte nationaliteiten vertegenwoordigd zijn, heerschen toestanden, zooals ze alleen in dergelijke previlegiënparlementen kunnen voorkomen.

De volksvertegenwoordigers, zoowel die in de Regeering zitten als die in de oppositie zijn, bestaan voor een groot deel uit smeerlappen, die door bedrog, omkooperij, de laagste trucs 't tot die positie hebben gebracht, en die nu van die positie gebruik maken om zich te verrijken en den Staat te bestelen.

Het hoofd der regeering is een gewone bandiet, een bandiet met een adellijken titel natuurlijk en die in een Paleis woont.

In het Parlement nu heerscht sinds geruimen tijd oorlog. De kliek, die tegenwoordig er boven op is en de meerderheid heeft, benevens het vertrouwen van het Hof te Weenen, wil zekere militaire wetten er doordrijven, die de oppositie — uit even hooge schooiers bestaande — niet in dien vorm wil. Reeds maanden geleden is 't in 't Parlement tot formeele vechtpartijen gekomen en de chef-schurk, die nu de regeering in handen heeft, liet eenvoudig de edele jonkers, die oppositie deden en obstructie maakten er door de politie uitsleepen. Deze tafereelen hebben zich nu, bij de nieuwe zitting van 't Parlement, herhaald.

Nu zou dit felle spelletje de arbeiders koud kunnen laten, want zij, uitgesloten van elk kiesrecht, in ellendige holen samengeperst door de grondspeculanten en woekeraars, die in de regeering zitten, hebben slechts èèn belang, den massalen strijd om het Algemeen Kiesrecht, ten einde den stinkenden poel van het Hongaarsche privilegiënparlement te dempen en de grondslagen te leggen voor een burgerlijke staatsregeling, waar de arbeidersklasse haar strijd kan voeren zonder bij elke gelegenheid en 't geringste verzet te stuiten op de gendarmes en soldaten dier verrotte jonkersbende.

Maar de arbeidersklasse heeft geen enkel belang zich ook maar eenigszins te roeren, ook maar een poot uit te steken, terwille van de edele heeren, de graven Apponyi enz., die op 't oogenblik tegen hun jonkergenooten in de Kamer kabaal maken. Want die oppositie behoort tot dezelfde klasse en heeft vaak genoeg met de noodige duidelijkheid verzekerd, dat zij precies evenmin als de andere, nu aan de regeering zijnde kliek, het Algemeen Kiesrecht wilde.

Toch heeft de reformistische leiding der Hongaarsche Arbeiderspartij de vorige week getracht de arbeiders aan de sabels en geweren der jonkersoldateska bloot te stellen, ten einde te protesteeren tegen het geweld in de Kamer op de oppositie gepleegd.

Maar gelukkig: de massa der arbeiders is wijzer geweest.

Inplaats van zich aan den oproep van het P. B. te storen, wat ongetwijfeld een gevoelig bloedbad zou veroorzaakt hebben terwille van de hooge heeren Apponyi en hoe die snuiters meer mogen heeten, zijn de arbeidersmassa's thuis gebleven.

Wel is er bloedgevloeid, bloed, dat in dit geval geen nut had, maar 't waren niet de echte fabrieksarbeidersmassa's die voor de sabels en geweren der Jonker-Mamelukken kwamen te staan, doch weer allerlei lompenproletarische elementen uit de stad Boeda-Pest.

De weigering der Hongaarsche arbeiders om zich door deze jonkers te laten slachten ondanks den oproep van hun leiders, lijkt ons een verheugend teeken. Want, 't Hongaarsche industrie-proletariaat heeft te vaak reeds bewezen, dat 't in den strijd voor zijn eigen klasse, voor het A. K., zijn man weet te staan, en dat 't dan in zijn massa's zelfs de sabels en de geweren niet vreest.

v. R.

Moderne Vakbeweging en Politieke Partijen.

(Ingezonden.)

Wat we verwacht hadden is geschied. Ons ingezonden stukje onder bovenstaand hoofd („Tribune" 10 Aug.) is de aandacht der redactie niet ontglipt.

Toch blijft, na ernstige lezing der artikelen „Vakbeweging" („Tribune" 17, 24 en 31 Aug.) een zekere mate van onvoldaanheid, omdat geen klaarheid door die artikelen is gebracht over de positie, waarin onze partij, de S. D. P., staat gedrongen te worden door de moderne vakbeweging, het N. V. V., en over de oplossing der vraag: zal de S. D. P. kalm toezien, dat de dood-druk-taktiek op haar wordt toegepast door die moderne vakbeweging. Want, zal de eenheid van handelen, waaraan het onze partij bij vakgeschillen niet ontbreekt, gesteund worden door eenheid van inzicht, dan dienen die positie *ge*kend en *er*kend, en de gestelde vraag opgelost te worden.

Dezerzijds is gepoogd daaraan mede te werken.

In ons ingezonden stukje, waarin — om de ruimte in „De T." — breede motiveering moest achterwege blijven, is getracht te verklaren, waarom de oorlogsverklaring, ons destijds door de Arbeiderspartij gedaan, door de vakbeweging, het N. V. V., is overgenomen, zich nog eens duidelijk demonstreerend in de zaak Sneevliet.

Het standpunt innemend, dat de eenheid der arbeidersklasse slechts bereikt kan worden door eenheid van handelen en eenheid van inzicht, losten wij de gestelde vraag op in dien zin, dat die oplossing gelegenheid bracht om *in* en *buiten* de vakbeweging te kunnen verdedigen wat voor den soc.-democraat verdedigbaar is, zonder den modernen organisatievorm los te laten. Erkennende dus, dat de sociaal-democratische opvatting omtrent de vakbeweging de juiste is, eischten wij van onze partij, dat ze den partijgenooten geen belemmering in den weg zal leggen bij eventueele kritiek op de moderne vakbeweging, hun vakbeweging, als deze met de daad den bodem van den klassenstrijd verlaat.

Daardoor zal het slechts mogelijk zijn het syndicalisme overal en altijd met open vizier te ontmoeten. Dan behoeft nimmer te

worden toegegeven, dat de S. D. P. in de verdediging der moderne vakbeweging (Nederlandsche is later toegevoegd) voor het oogenblik wel zwak staat.

In de artikelen „Vakbeweging", welks schrijver blijkbaar nog onder den indruk van dat toegeven verkeerde, wordt de — laat ons, om misverstand te voorkomen, zeggen — speciaal in Nederland bestaande verhouding tusschen moderne vakbeweging en de Sociaal-Democratie, vrijwel onaangeroerd gelaten. Van deze artikelenreeks moet — zonder aan hare waarde iets te kort te doen — geconstateerd worden, dat ze slechts algemeene, zéér algemeene beschouwingen geeft over de vakbeweging. Wel is waar wordt te onzer bestrijding naar het buitenland verwezen, doch de daarbij noodige documenteering bleef achterwege; moest achterwege blijven, omdat, wat wij van het N. V. V. constateeren, niet internationaal goed gepraat mag worden, op het oogenblik dat men zwak is komen te staan in de verdediging der moderne (Nederlandsche) vakbeweging.

In afwachting dier documenteering bereid blijvend daarop van repliek te dienen, willen we er echter voor waken, dat onze beschouwing van 10 Aug. in onjuist licht wordt geplaatst.

Het is immers onmogelijk, dat de oorlogsverklaring der moderne vakbeweging aan de Sociaal Democratische Partij, van het standpunt der Internationale eenige verdediging zou kunnen vinden. Daarom behooren ze ook bekeken te worden van de plaats die wij innemen, n.l. van uit de S. D. P. in Nederland, en kan eene algemeene beschouwing der vakbeweging geen klaarheid brengen. En dan blijven wij bereid het standpunt, neergelegd in ons ingezonden stuk, bij voldoende ruimte breed toe te lichten.

Thans dient nog een en ander te worden opgemerkt naar aanleiding van den inhoud der artikelen „Vakbeweging", omdat daarin zeer fragmentarisch onze meening over de (Nederlandsche) vakbeweging — ten overvloede zij er nog op gewezen dat in ons ingezonden stuk een keer of 10 het N. V. V. is genoemd — voor den internationalen bril wordt gesleurd.

Eerstens dan de bewering, dat de moderne vakbeweging niet *alleen* reformistisch doch ook *revolutionair* in merg en been is. Om de reeds genoemde redenen blijven wij ons bepalen tot Nederland. Met de voorbeelden van de duurte-beweging, de bouwvakstaking, de zeelieden-staking, de kwestie-Sneevliet, enz. enz. voor oogen, valt het revolutionair karakter dier vakbeweging niet te onderkennen. We staan zwak in de verdediging daarvan.

Thans blijkt het *on*-revolutionaire uit een zeer sterk sprekend voorbeeld, n.l. uit de afwijzing der samenwerking met syndicalisten in de glasblazersstaking, in het gezicht van den vijand.

Als eenige revolutionaire geest aanwezig is, uit die zich immers in het brengen van eenheid onder de massa, eenheid van inzicht en eenheid van handelen?

Men zegge nu niet: die afwijzing is het werk van de leiders, want dan wordt de spijker — zij het ongewild — juist op den kop geslagen. **De leiders zijn in den regel de massa!**

En door hun invloed, die ze vooral met de vakpers zoo sterk maken, behooren zij, en met hen de vakbeweging zelve, tot de machtigste steunpilaren van het revisionisme, dat alleen in eene reformistische vakbeweging steun kan vinden.

Reeds is toegegeven — ontkennen was ook niet mogelijk — dat de Arbeiderspartij door het N. V. V. nog *méér* in reformistisch vaarwater is gekomen. Thans wijzen we nog op Duitschland, waar blijkbaar in de redactie van „Die Vorwarts" alweer een revolutietje noodig is, evenals in 1906, daarbij opmerkende, dat de Duitsche vakbeweging sedert 1906 zich geweldig heeft ontwikkeld.

En nu de fondsen.

Bij de niet gelukkig gekozen benaming „weermacht" kon misverstand ontstaan. Wij verstaan met degradatie der strijdmacht tot *„weermacht"* dit, dat de fondsen — op zich zelf geen onnuttige instellingen, doch wier verband met den klassenstrijd voor de massa der georganiseerden vreemd is — die massa den strijd (afwerend zoowel als aanvallend) niet meer als het eerst noodige voor lotsverbetering doen beschouwen. Men denke b.v. aan den noodkreet, door den A. B. B. tot de A'damsche arbeiders gericht, omdat meerdere vakvereenigingen — waaronder een groote met gesalarieerde bestuurders — nog niets van zich hadden laten hooren in zake steun voor de strijdende glasblazers. Zelfs de lijsten voor steun waren den leden niet aangeboden.

Dat een belangrijk, véél te belangrijk deel der strijdmacht (contributie) tot deze „weermacht" (fondsen) wordt gedegradeerd, blijkt uit het jaarverslag van het N. V. V over 1911.

De A. N. D. B. mede gerekend heeft deze weermacht 13 %, dien bond buiten beschouwing latend heeft ze 22 % van de ontvangen contributieën verslonden.

Wij hebben gezegd en kunnen er geen woord van terug nemen, dat het N. V. V. slechts de vertegenwoordiger is van zijn leden; niet meer en niet minder.

Dat kan de schrijver van „Vakbeweging" niet ongedaan maken met de mededeeling dat de vakbeweging (onwillekeurig denken we dan aan Amerika en Sam. Gomperts) een hartig woordje medespreekt op de internationale congressen.

Zoodra kan worden aangetoond, dat het N. V. V. de eenheid der arbeiders *wil* en *bevordert*, willen wij het eenige meerdere vertegenwoordiging toekennen. Zoolang het de S. D. P. bestrijdt met *alle* middelen, handhaven wij onze meening.

Als de schrijver van „Vakbeweging" ten slotte concludeert, dat zijn zienswijze in Nederland eerst allerwege zal gedeeld worden als „deze dagen voorbij zijn", dan willen wij daarover niet twisten. Doch we vragen alleen, na de verklaring te hebben gelezen dat het de S. D. P. is, die vooraan staat in den strijd om die zienswijze te verwerkelijken, laat de partij ons dan ook in staat stellen met alle kracht te werken om „deze dagen" te bekorten.

Maar dan moet de motie in zake vakbeweging zoo luiden, dat ze in overeenstemming is met de daad, en reformisme èn syndicalisme bestreden kunnen worden bij hun pogen om „deze dagen" te bestendigen,

VAN BERGEN.

Verschenen:

H. GORTER.

De Grondslagen der Sociaal-Democratie.

Tweede, veel vermeerderde en naar de laatste gegevens bijgewerkte druk.

Prijs **10 cent.** Franco per post **13 cent.**

Bij aantallen bijzondere voorwaarden.
Uitgave der Soc. Dem. Partij.
Bestellingen te richten aan de Administratie: Lijnbaangracht 304a, Amsterdam.

Op den Uitkijk!

OMGEKEERD IS OOK WAT WAARD.

Hildebrand is door de Duitsche Partij geroyeerd, omdat hij blijkens zijn daden en geschriften niet meer stond op den principieelen grondslag der soc. democratie en daartegen propageerde.

Het Volk wijdt er een hoofdartikel aan en 't vindt dat royement even uitstekend als hun «Deventer». Ze vindt het gemotiveerd zelfs met 't oog op 't strijdkarakter der Partij.

Wij vinden 't royement van Hildebrand even uitstekend. Dergelijke revisionisten behooren niet in een soc.-dem.-partij.

't Zonderlinge van 't geval is, dat de Marxisten in Deventer, die op 't zelfde standpunt stonden en staan als de Duitsche Partij, daar door de revisionisten, die iets minder ver willen gaan als Hildebrand, werden geroyeerd.

't Is 't eenige wat Het Volk vergeten heeft.

* * *

DE GEWEIGERDE BETOOGERS.

Het Volk bevatte 25 Sept. eenige onjuistheden.

In de eerste plaats hebben we nog geen dagblad. Voorts is het bestuur der Ver. Transportarbeiders geen lid der S. D. P., zoomin als zijn secretaris.

Bovendien is deze vereeniging niet geweigerd, zegt Het Volk, maar..... geweigerd. We hebben namelijk 't briefje nauwgezet gelezen en er staat niets anders in, dan dat de vereeniging geweigerd werd tot deelname aan de A. K. betooging.

De overige leugens laten we zwemmen. C.

* * *

OOK EEN OPVOEDING.

Uit een hoofdartikel van Wibaut: Opvoeding tot verzet, in het Weekblad van 19 Sept. knippen wij dit zinnetje:

Er waren Dinsdag vele betoogers verwonderd hoe de overheid de vrijheid tot haar tartend optreden kon vinden. „Heeft dan een burgemeester", hebben enkelen ons gevraagd, „voor zulk optreden het recht?" „Nu ziet gij", hebben wij geantwoord, „dat in den klassenstrijd de mate van recht aan weerszijden door de mate van macht wordt bepaald"

Die naieve vragers waren ongetwijfeld lezers van het Volk en bijgevolg ook sinds eenige jaren van «Het Weekblad». Wel diep moet de socialistische propaganda zijn, die er van de organen uitgaat, als de lezers nog niet eens weten, dat een burgemeester de macht en dus het recht heeft om met politie de straten af te zetten!

Aan de Partijgenooten van de afd. Amsterdam.

Die partijgenoten die iets gevoelen voor de kunst, — in dit geval de zangkunst — in dienst van de arbeidersbeweging, en vooral zij die mede overtuigd zijn van de propagandistische kracht, die er uitgaat van het zingen van onze strijdliederen, vooral die liederen, waarin de strijd en de ellende der arbeidersklasse tot uiting komt, en waarvan anderdeels die begeestering uitgaat dat zij onze medearbeiders de bezieling geeft om den grooten strijd der arbeiderklasse met ons mede te strijden, die roep ik op om mij per briefkaart even te willen berichten dat zij of hij lid willen worden van een koor in dienst van onze partij. Alleen mag ik daarbij voegen om daar niet al te lang mee te wachten, maar onmiddelijk na lezing van dit stukje een briefkaart aan ondergeteekende te zenden, dan zal ik zoo spoedig mogelijk in de Tribune mededeelen wanneer de eerste bijeenkomst is.

Aan U Redactie dank voor plaatsing

ALEX LISSSER
Vrolikstraat 347 II.

Van de Afdeelingen.

Amsterdam. Maandagavond huish. verg. in De Geelvink. Agenda: Winterkampagne, Propagandistenfonds, Verkiezingen 1913.

Deutscher Arbeiter Bildungs Verein Amsterdam. Zaterdag 28 Sept. Voortzetting van de Kursus van S. de Wolff over Wert und Mehrwert-Theorie van Karl Marx. 's Avonds 8½ u. Metropole, Rembrandtsplein 44.

Zaterdag 12 Okt. spreekt Wijnkoop over *Der Parteitag von Chemnitz.* Metropole Rembrandtsplein.

Rotterdam. Maandag 30 Sept. spreekt de Wolff over het Program, en Donderdag 3 Oct. v. Ravesteijn voor onze Debatingclub over het A. K. in het Vereenigingsgebouw.

Alle leden behooren op deze vergaderingen aanwezig te zijn. Niemand mag, zonder ernstige reden thuis blijven.

Zwolle. Van de zich noemende „Marxistische" afdeeling Zwolle der S. D. A. P., het Algemeen Kiesrecht en nog wat.

Is er op de wijze waarop de S. D. A. P. in haar geheel de actie voor het Algem. Kiesrecht voert veel af te dingen, haar afd. Zwolle heeft alles wat tot dusver op dit gebied tot verzwakking van het inzicht daarvoor bij de arbeiders werd bewerkstelligd, overtroffen door de Specialiteitenvoorstelling den Zondag als voorlooper van den Rooden Dinsdag door haar getoond.

Ziehier het program dat uitgegeven werd:

Wij hebben deze aktie als volgt geregeld: Op Zondag 15 September, 's avonds 8 uur, wordt er in de Concertzaal van het Odeon een openbare Propaganda Feest-Vergadering gehouden met als spreker J. L. Vleming Jr. van Zwolle. Medewerking van: Mej. Annie v. d. Bergh, Amersfoort, *Zang*; Mevr. S. Ankersmit-Polak, Amsterdam, *Piano*; Ds. S. K. Bakker, Zwolle, *Versvoordrachten.* Entree 10 cent. Kaarten verkrijgbaar bij 't bestuur uwer organisatie. Door deelname aan de plaatselijke aktie kunnen en dus moeten ook zij (de meerderen die naast de betoogers staan) toonen, dat 't hun ernst is met den strijd voor 't Algemeen Kiesrecht.

Zooals het program aangeeft, was het een feestvergadering. Nu „klanken van strijd" werden dan ook niet vernomen. De feestredenaar, de „Marxist" Joh. Vleming Jr. doceerde een beetje staathuishoudkunde, beginnende bij het jaar 1813. Hij begon te vertellen van de *zegeningen* die Napoleon over Europa had gebracht. Daarna kwam Willem de eerste op het tapijt, die de goedheid had (volgens spreker natuurlijk) de Nederl.-Handelmaatschappij op te richten en deze met zijn eigen geld flink te steunen, omdat, betoogde spreker, de bourgeoisie er toen zoo beroerd aan toe was.

Toen kwam de gezegende regeering van Willem de derde aan de orde.

De liberale bourgeoisie was langzamerhand de baas geworden, maakte wetten in haar voordeel en putte de daarvoor benoodigde gelden uit de indirecte belastingen die door de massa moesten worden opgebracht. Maar, zei de „Marxist van den bloede", er waren toch ook nog goede menschen in de regeering en die zeiden dat het niet langer zoo ging. De groote Thorbecke nam het voor de arbeiders op en was van meening dat zij niet langer door de indirecte belastingen mochten worden uitgezogen. Wij raden den heer Vleming in gemoede aan eens iets te lezen van een tijdgenoot (Ed. Douwes Dekker) van dezen grooten minister en arbeidersvriend, misschien verandert hij wel van zienswijze omtrent diens grootheid en arbeidersvriendelijkheid beide.

De arbeiders hadden het toen dan ook veel slechter dan nu. Met een paar sprekende voorbeelden toonde de redenaar dit aan. Een puike, prima, beste timmerman in de hoofdstad verdiende toen *f* 6.— per week. (Zulke loonen zijn er nu niet meer ziet U). Spreker vergat (!) mede te deelen dat in verhouding de arbeiders van heden er nog beroerder aan toe zijn. Alles is in die 65 jaar enorm gestegen, terwijl de stijging der loonen lang geen gelijken tred met de stijging van woninghuur, voedsel en kleeding hield. Maar 't is waar, in de S. D. A. P. „gelooven" ze heelemaal niet meer aan een „Verelendungstheorie" en dus mocht deze *feestavond* wel gebruikt worden om bij de arbeiders den indruk te vestigen dat ze er zoo beroerd niet meer aan toe zijn, dan hunne kameraden eerste klasse van omstreeks 1850.

Lees eens wat meer socialistische lectuur geachte spreker, misschien „ontdekt" ge dan ook de voor U nog klaarblijkelijke „nieuwigheid" die wij de „relative Verelendung" noemen. Toen kregen we de kiesrechtbeweging van 1885. U ziet onze docent volgde de geschiedenis op den voet.

Deze actie liep in 't honderd, doordat de „leiders" de zaak afwimpelden. De geachte feestredenaar vergat hier de kleinigheid, dat de geheele kiesrechtbeweging van toen niet anders was dan een spontane uiting van een in ellende gedompelde massa, die absoluut van alle socialistisch inzicht gespeend was. Hoe de hals er dan ook toe kwam om te beweren, dat wij van die „door de leiders afgelaste" kiesrechtbeweging nu nog de naweeen ondervinden, zal buiten hem wel niemand begrijpen. Sindsdien is, alweer volgens spreker, door de S. D. A. P. fel gestreden voor het Algemeen Kiesrecht en het is onder den druk van dien fellen strijd, dat de arbeidersklasse die sociale wetten hebben gekregen, die alhoewel er, dat gaf hij gelukkig toe, fouten aan kleven, die klasse tot groote zegen strekken. Wij moeten op dezen weg voortgaan en krachtig het A. K. blijven propageeren. Hij sloot zich dan ook volkomen aan bij de openingswoorden van den voorzitter, dat de S. D. A. P. den 17 September de straat moest veroveren.

De naieviteit (!) van den spreker bleek mede nog uit het volgende. Hij zei woordelijk, o.a.:

Waarom de Vrijzinnig Democraten *geleidelijke* invoering van het A. K. willen, „IK" begrijp het niet.

Laat deze „Marxist" het niet begrijpen, de arbeiders begrijpen het zeer zeker. Na deze „socialistische rede" zong een dame „nieuwe soc. strijdliederen", van de volgende soort: **Zing mijn lieveke, zing het lied,** enz. terwijl zooals het program aangeeft, Ds Bakker eenige verzen ten beste gaf.

Alvorens een fragment uit Mevr. Holst's „Opstandelingen" voor te lezen, gaf hij eene vergelijking tusschen het barbaarsche Rusland en Holland, waar het veel kalmer toegaat en waar de arbeiders met andere middelen, als bijv. het verbieden van een straatbetooging, zei deze spreker, worden tegengewerkt. Op een interruptie „Kattenburg" ging onze blijde dominee niet in, naar hij zeide, omdat dat niet in verband stond met den kiesrechtstrijd. Na nog van dezen „vreedzamen revolutionnair" vernomen te hebben, dat hij met Adema van Scheltema graag op de sterretjes zou willen zijn, meenden wij genoeg voor ons dubbeltje „genoten" te hebben en gingen naar huis, den pijnlijken indruk meenemend, dat de Zwolsche afdeeling van de S. D. A. P. inplaats van flink en krachtig prrpaganda te maken voor het Algemeen Kiesrecht en het klassebewustzijn op te wekken en aan te sterken, bij haar leden en de nog ongeorganiseerde Zwolsche arbeiders door dit, gedoe opnieuw het inzicht voor deze heeft tegengewerkt.

Mogen de arbeiders toch eindelijk eens inzien, dat met de feestavonden van hunne partij het Algem. Kiesrecht nooit te veroveren zal zijn, doch daarvoor noodig is strijd, harde, bittere strijd tot het einde toe, klassebewustheid en inzicht, en dat het een allereerste eisch is, de partij te helpen versterken die de arbeiders dien strijd leert en dat inzicht geeft, dat is

DE SOCIAAL DEMOCRATISCHE PARTIJ (S.D.P.).

Advertentiën

S. D. P. Afd. AMSTERDAM.

HUISHOUDELIJKE VERGADERING op Dinsdag 1 October 's avonds 8½ uur in de Geelvinck. Agenda: Wintercampagne, Fondspropagandist, Verkiezingen 1913.

DE DUURTE

door D. J. WIJNKOOP.

Uitgave der Soc. Dem. Partij
8 bladz. gr. 8°, Prijs 2 cents.

Tot 50 ex. 10 pct. korting. Boven 50 ex. 20 pct. korting.
Bestellingen te richten aan de Administratie:
Lijnbaansgracht 304 a, Amsterdam, of aan de brochurehandelaars der Soc Dem. Partij.

Abonneert u op De Tribune.
Sluit u aan bij de S. D. P.